

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4T/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010390
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Korbeľová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6119010390.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. I. G., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 27. 05. 2022 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Obžalovaný: O. A. Í. Š., nar. XX. XX. XXXX S. D. N., H. N. P. B. XX, Ž.

uznáva sa vinným, že

v bližšie nezistenom období v októbri 2017 na základe objednávky dal O. G., D.. XX. XX. XXXX, H. N. X.. O. Č.. XX, C. ústny pokyn na výrub stromov, na ktorých výrub nebol udelený súhlas orgánom ochrany prírody a ani neboli splnené podmienky na výrub drevín bez súhlasu orgánu ochrany prírody v zmysle § 47 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. a následne tak v bližšie nezistenom čase v októbri 2017 bolo na parcele registra "C" č. 1424, druh pozemku trvalé trávne porasty o výmere 111 667 m², nachádzajúcej sa v katastrálnom území Badín, obec Badín, okres Banská Bystrica v časti zodpovedajúcej parcelám registra "E", a to parcelám

- č. 2656/1 o výmere 4.493 m², č. 2656/3 o výmere 6.699 m² zapísaných na liste vlastníctva č. 807, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby M. X., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, H. H., veľkosť podielu 1/3-ina k celku, V. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XX, N., veľkosť podielu 1/6-ina k celku, I. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. H. XX, N., veľkosť podielu 1/6-ina k celku a O. C., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, N. N., veľkosť podielu 2/6-iny k celku,

- č. 2661/7 o výmere 30 358 m², č. 2663 o výmere 16 086 m², č. 2946 o výmere 9.939 m², zapísaných na liste vlastníctva č. 815, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby M. X., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, H. H., veľkosť podielu 4/12-iny k celku, O. W., D.. XX. XX. XXXX, H. N. H. XXX/XX, N., veľkosť podielu 2/24-iny k celku, V. O., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XX, N., veľkosť podielu 2/24-iny k celku, V. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XX, N., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, I. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. H. XX, N., veľkosť podielu 1/8-ina k celku a O. I., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, N. N., veľkosť podielu 2/8-iny k celku,

- č. 2665/1 o výmere 13.910 m², č. 2667/3 o výmere 1.156 m², zapísaných na liste vlastníctva č. 904, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby R. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. F. XX, N., veľkosť podielu 3/14-iny k celku, O. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. Č. X, N., veľkosť podielu 3/14-iny k celku a M. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. O. X, G., veľkosť podielu 4/7-iny k celku,

- č. 2659 o výmere 37.661 m² zapísanej na liste vlastníctva č. 1294 v podielovom spoluvlastníctve osoby S. F., D.. XX. XX. XXXX, H. O. N. S. XXXX/XX, S. U., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, M. C., D.. XX. XX. XXXX, H. N. Y. X, S. U., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, I. T., D.. XX. XX. XXXX, H. N. L. Y. XX, N. N., veľkosť podielu 1/4-ina k celku, P. M., D.. XX. XX. XXXX, H. N. L. Y. XX, N. N. veľkosť podielu 1/4-ina k celku a O. A.G., D.. XX. XX. XXXX, H. N. G. XX, N. N., veľkosť podielu 1/4-ina k celku,

neoprávnene vyrúbaných 168 borovic (Pinus), 17 hrabov (Carpinus), 14 briez (Betula), 12 rakýt, 7 topoľov (Populus), 3 duby (Quercus) a 1 smrek (Picea), ktorých celková spoločenská hodnota je v rozsahu 254 231,- eur a následne tieto neoprávnene vyrúbané dreviny v trhovej hodnote 5 547,- eur

v bližšie nezistenom čase od októbra 2017 odcudzil, čím uvedeným skutkom spôsobil podielovým vlastníkom vyššie uvedených parciel spôsobil škodu vo výške 5 547,- eur škodu odcudzením,
t e d a

- v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku ochrany prírody a krajiny vo veľkom rozsahu vyrúbal stromy,
- prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak veľkú škodu,

č í m s p á c h a l

zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Za to sa mu u k l a d á :

Podľa § 306 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods.1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. sa výkon trestu podmienene odkladá a obžalovanému sa u k l a d á probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. sa u r č u j e skúšobná doba na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 Tr. zák. sa obžalovanému u k l a d á povinnosť spočívajúca v príkaze pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Banskej Bystrici s miestom výkonu na Okresnom súde Žiar nad Hronom podľa jeho pokynov, prvýkrát v lehote 5 pracovných dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, v úradných hodinách.

Podľa § 288 ods.1 Tr. por. sa poškodení : uplatnil si náhradu škody, no k jej výške sa vyjadriť nevedel

- M. X., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, H. H.,
- V. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XX, N.,
- M. U., D.. XX. XX. XXXX, H. N. H. XX, N.,
- R. O., D.. XX.XX.XXXX, H. N. D. A. XXXXX/XX, N. N.
- O. C., D.. XX. XX. XXXX, H. N. A. XX, N. N.,
- O. W., D.. XX. XX. XXXX, H. N. H. XXX/XX, N.,
- V. O., D.. XX. XX. XXXX, H. N. U. XX, N.,
- R. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. F. XX, N.,
- O. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. Č. X, N.,
- M. N., D.. XX. XX. XXXX, H. N. O. X, G.,
- S. F., D.. XX. XX. XXXX, H. N. S. XXXX/XX, S. U.,
- M. C., D.. XX. XX. XXXX, H. N. Y. X, S. U.,
- I. T., D.. XX. XX. XXXX, H. N. L. Y. XX, N. N.,
- P. M., D.. XX. XX. XXXX, H. N. L. Y. XX, N. N.
- O. A., D.. XX. XX. XXXX, H. N. G. XX, N. N.,

so svojimi nárokmi na náhradu škody o d k a z u j ú na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 10. 05. 2019 bola súdu doručená obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2 Pv 86/18/6601 - 27 zo dňa 09. 05. 2019 na obvineného O. A. pre zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. a pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., ktorých skutkov sa dopustil na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, teda, že v bližšie nezistenom období v októbri 2017 na základe objednávky, dal ústny pokyn pilčíkovi O. G. na výrub stromov, na ktorých výrub nebol udelený súhlas orgánom ochrany prírody a ani neboli splnené podmienky na výrub drevín bez súhlasu orgánu ochrany prírody (§ 47 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z.) a následne na parcele registra "C" č. 1424, nachádzajúcej sa v k. ú. Badín,

v časti zodpovedajúcej parcelám registra "E", bližšie špecifikovaných vo výroku tohto rozhodnutia, kde bolo neoprávnene vyrúbaných 168 borovíc, 17 hrabov, 14 briez, 12 rakýt, 7 topoľov, 3 duby a 1 smrek, ktorých celková spoločenská hodnota je v rozsahu 254.231 eur a následne tieto neoprávnene vyrúbané dreviny v trhovej hodnote 5.547 eur v bližšie nezistenom čase od októbra 2017, odcudzil.

Obžalovaný O. A. od začiatku trestného konania nesúhlasil so svojim obvinením a uviedol, že súhlas na čistenie parciel mal od predsedu Družstva Badín O. C. v zmysle zmluvy zo dňa 02. 10. 2017, pričom sa jednalo o jednoduchú zmluvu o dielo, v ktorej dreviny špecifikované neboli. Spolu s predsedom si v teréne prešiel uvedené parcely a podľa neho, väčšina stromov spĺňala parametre na výrub bez povolenia. Veľa vypílených stromov bolo tenkých v rámci normy, viac kmeňov vyrastalo z kmeňa jedného, ktorý už v minulosti bol spílený, pričom pilčík O. G. viedol rez čo najnižšie a tým neostali stopy po reze z minulosti. Plocha, na ktorej rástli stromy nebol les, ale lúka, pričom zámerom bolo rekultivovať trvalé trávne porasty do stavu pasienkov, čo sa im aj podarilo. Ďalej uviedol, že modrou čiarou bola označená len línia oblasti, v ktorej sa bude vykonávať čistenie a nie jednotlivé stromy, tak ako to mal uviesť svedok G., ktorý pre neho pracoval aj v minulosti. Tomuto povedal potom, ako si prešli hranice pozemku, čo bolo v októbri 2017, že má spilovať stromy do 40 priemeru hrúbky a hrubšie dreviny budú spilované v ďalšej fáze, keď bude na to povolenie. Nepoprel, že by nemal vedomosť o tom, že v tej dobe povolenie nebolo vydané žiadne. G. parcelu začal vypilovať tak asi o dva týždne, pričom čas pílenia mu nestanovil, len aby bol dodržaný termín. Tiež potvrdil, že bol upozornený predsedom v novembri 2017, že pri pílení nad kameňolomom boli spilované dreviny nad priemer, na čo on napomenul G. a odvtedy ho začal pravidelne kontrolovať, až pokiaľ prišiel piliť za potok, čo je predmetom tohto konania, kde ho už nekontroloval. Následne spílenú drevnú hmotu sťahoval on a ukladal to na inú kopu, nakoľko sa tieto veci nedajú robiť v čase vegetácie.

Nepoprel, že svedkyni U. Ď. uviedol, že uvedený výrub je legálny, svedok A. G. sa ho na uvedené nepýtal. Čo sa týkalo vzťahu jeho s.r.o.- čky a pilčíka G.a, tento si na prácu objednal ústne, písomná zmluva nebola žiadna. Nevedel sa vyjadriť, či jeho spoločnosť mala nejaký zisk z pílenia drevín nad rámce, teda bez povolenia, ale vedel, že jediný, kto bol ohodnotený od hmoty, bol pilčík. Tiež nedokázal odhadnúť stav stromov tak, ako boli uvedené v obžalobe prokurátora.

V prípravnom konaní bol ako poškodený vypočutý zástupca Okresného úradu Banská Bystrica svedok A. G. (č.l. 117-131), ktorý uviedol, že je zamestnanec OÚ Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie a tento opísal spôsob výpočtu spoločenskej hodnoty, ktorú upravuje vyhláška Ministerstva Životného prostredia k zákonu č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Výpočet vykonal zástupca Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, ktorá je podľa zákona o ochrane prírody a krajiny odbornou organizáciou vo veciach ochrany prírody a krajiny. Tiež uviedol, že ak nie je možné odmerať drevinu vo výške 130 cm nad zemou, tak spoločenskú hodnotu je možné určiť podľa indexu, pričom pri určení zdravotného stavu dreviny sa prihliada na jej stav, vzhľad, chyby, druh dreviny, čo by mal práve zohľadňovať index.

Vo veci boli v procesnom postavení svedkov - poškodených prípravnom konaní vypočutí podieloví spoluvlastníci pozemkov - trvalo trávnatých porastov, na ktorých sa nachádzali neoprávnene vyrúbané stromy:

- O. W. (č.l. 47-60) uviedol, že obvineného nepozná, na parcele nebol, ale vie, že tam rastie borina, osičina a hrabina, náhradu škody si uplatnil v rozsahu alikvotnej výšky uvedenej v odbornom vyjadrení,
- V. O. (č.l. 61-74), uviedla, že obvineného nepozná, uplatnila si náhradu škody, k výške sa nevedela vyjadriť,
- M. C. (č.l. 75-88), uviedol, že obvineného nepozná, vyjadril sa k histórii užívania parcely pod č. 2659, ku skutku sa nevedel vyjadriť a škodu si uplatnil, ale nevedel uviesť jej výšku,
- P. M. (č.l. 89-102), uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť nevedela, uplatnila si nárok na náhradu škody, ale nevedela uviesť výšku,
- O. A. (č.l. 103-116), uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť nevedela, uplatnila si nárok na náhradu škody, ale nevedela uviesť výšku,
- I. T. (č.l. 132-145) uviedla, že obvineného nepozná, k samotnému skutku sa vyjadriť nevedela, nárok na náhradu škody si uplatnila, pričom neuviedla jeho výšku,
- M. X. (č.l. 146-158) uviedol, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť nevedel, žiaden súhlas na výrub nikomu nedával, uplatnil si náhradu škody, no k jej výške sa vyjadriť nevedel a poukázal na škodu vyčíslenú v prípravnom konaní,

- L.. O. N. (č.l. 159-167), uviedol, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť nevedel, kde uviedol, že naposledy tam bol pred 15 - 20 rokmi, náhradu škody si uplatnil a požadoval jej náhradu podľa vyčíslenia v prípravnom konaní,
- L.. M. N. (č.l. 168-172), uviedol, že obvineného nepozná, ku pozemkom sa vyjadril k nájmu Poľnohospodárskym družstvom Badín, škodu si vo veci neuplatnil,
- L.. R. N.) (č.l. 177-183), uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku neuviedla relevantné skutočnosti, žiaden súhlas na výrub nikomu nedávala, vo veci si uplatnila náhradu škody v alikvótnej čiastky zo sumy vo výške 5 702,95 eur,
- O. C. (č.l. 185-198), uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť nevedela, uplatnila si náhradu škody pričom k výške sa vyjadriť nevedela,
- V. U. (č.l. 199-212) uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku sa bližšie vyjadriť nevedela, škodu si uplatnila vo výške 5 000,- eur,
- I. U. (č.l. 213-226) uviedla, že obvineného nepozná, ku skutku sa vyjadriť, že v novembri v roku 2017 išla s vnučkou náhodne a videla popri ceste naukladané kopy stromov, nevidela nikoho, pričom na obci a ani na družstve jej nevedeli uviesť kto urobil výrub. Škodu si uplatnila vo výške 550,- eur,
- S. F. (č.l. 227-240), uviedla, že obvineného nepozná, k výrubu nevedela uviesť nič, nárok na náhradu škody si uplatnila, no nevedela uviesť jeho výšku.

Svedok O. C. - predseda Poľnohospodárskeho družstva Badín uviedol, že dňa 02. 10. 2017 uzavrel zmluvu so spoločnosťou MPSX, s.r.o., predmetom ktorej bola rekultivácia trvalých trávnych porastov na pozemkoch, ktoré má družstvo v nájme, teda si objednali činnosti v zmysle zákona, na ktoré sa nevyžadovalo povolenie obecného úradu. Zmluva síce neobsahovala špecifikáciu drevín, ale toto vyplývalo priamo zo zákona, ktoré dreviny sa môžu vyrábať. Zdôraznil, že oni vôbec nemali záujem vybavovať povolenie na výrobu drevín, o čom obžalovaný mal vedomosť a je to explicitne dané aj v zmluve. Zároveň uzatvorili zmluvu na odber a predaj dreviny zo dňa 29. 09. 2017. Podstata týchto zmlúv bola v tom, že spoločnosť obžalovaného MPSX, s.r.o. odstráni náletové dreviny a dreviny, na ktorých nie je potrebné povolenie, a potom vyfrézuje pozemky do stavu na pasenie a kosenie. Odstránená drevná hmota bude vlastníctvom MPSX, s.r.o. a jej cena sa následne započíta k fakturovanému frézovaniu a prácam, pričom rozdiel po uskutočnení prác a vyfrézovaní bude uhradený MPSX, s.r.o. Ďalej uviedol, že sa s obžalovaným dohodol, že mu ukáže plochu, ktorá sa bude frézovať a upravovať, čo aj urobil a tiež sa dohodli, že najprv začnú práce v lokalite „Na Kejde“, potom lokalita „Nad Lomom“ a posledná bude lokalita, ktorú volajú „Za potokom“. Obžalovaný však podľa neho rozpracoval všetky lokality naraz. Z času na čas chodil aj na kontroly, ale kedy sa dozvedel o výrube stromov, na ktoré treba povolenie, uviesť nevedel. Túto informáciu oznámil obžalovanému a chcel zistiť, čo sa deje, pričom tento mu uviedol, že pilčík bol poučený o tom, ako to má vypíliť a že či mal pri ňom stáť. Ako uviedol v závere svojej výpovede, on sa nevedel vyjadriť ani ku kvalite, ani ku počtu stromov, ktoré boli vypílené bez povolenia.

V konaní bola ako svedkyňa vypočutá predsedkyňa predstavenstva spoločnosti Interkorp, a.s. U. Ď. a táto potvrdila, že so spoločnosťou obžalovaného MPSX s.r.o. začali spolupracovať v októbri 2017, kedy ju obžalovaný oslovil s dodávkou náletových drevín z výrubu na štiepkovanie na biomasu. Následne popísala jednotlivé objednávky a uviedla, že už na začiatku spolupráce s obžalovaným sa tohoto dopytovala, či má všetky doklady v poriadku, na čo jej odpovedal, že všetky povolenia má platné a v súlade so zákonom, preto ona vyťažené dreviny považovala za dreviny pochádzajúce z legálnej ťažby.

Svedok A. G., ako zamestnanec v spoločnosti Interkorp, a.s. uviedol, že mu U. Ď. dala číslo na obžalovaného, s ktorým si dohodol stretnutie v januári 2018, kedy sa spoločne len oni dvaja stretli na pozemkoch v Badíne, kde si on obhliadol drevnú hmotu naskladanú na kope, ktorú si aj odfotil. Tu mu bola obžalovaným ponúknutá aj ihličnatá hmota asi 200 ton, ktorá bola tiež vhodná na štiepkovanie. Na pôvod dreva sa obžalovaného pýtal, ten mu odpovedal, že je to dohodnuté s miestnym družstvom, že je to čisté a vybavené. Samotné povolenie na výrub dreva si nežiadal.

Svedok O. G., pridržiavajúc sa obsahu svojej výpovede z prípravného konania uviedol, že obžalovaného pozná z pracovnej oblasti, spolupracovali spolu aj v minulosti, zdal sa mu byť korektný. On má prax 15 rokov. S obžalovaným teda uzavrel ústnu dohodu ako firma K-V Lesy s.r.o. s tým, že podľa tejto dohody mal vypíliť stromy, na ktoré nebolo treba povolenie, boli to len náletové dreviny a kríky. Niekedy v októbri 2017 začal pracovať na predmetných parcelách a robil pilčícke práce, pričom ešte predtým si spolu s obžalovaným tieto parcely prešli, obžalovaný mu ukázal, čo sa bude píliť, ukázal mu hranice parcely, kde jednu hranicu označil modrou farbou strekom na stromoch a druhá hranica bola označená

potokom. Za úlohu mal teda vypíliť stromy na parcele, kde mu obžalovaný povedal, aby tam nechal nejaké stromy. On nechal viac stromov, na čo mu obžalovaný povedal, aby vypíliť všetko, čo však on neurobil. Nechal tam borovicu, duby, hrušky, čerešňu a aj brezy a tiež jednu veľkú vrbu. Tiež potvrdil, že si od obžalovaného pýtal povolenia na výrub stromov, keďže podľa neho určite bolo treba povolenie. Aj keď pri svojej výpovedi pred súdom si už nepamätal, čo mu obžalovaný odpovedal, po oboznámení sa s jeho výpoveďou z prípravného konania, jej obsah potvrdil, teda že mu obžalovaný na jeho otázku povedal, že povolenie na výrub je a toto povolenie má predseda. Preto následne na pozemkoch píliť stromy a kríky, o ich odvoz sa nestaral, drevo na štiepku si potom vozil obžalovaný. Jeho odmena, ktorá mu bola vyplatená na faktúru sa odvíjala od objemu štiepok a predaja reziva, pričom práce vykonával asi 3 týždne. O skutočnosti, že na stromy nebolo vydané povolenie sa dozvedel až na polícii. V závere svojej výpovedi zotrval na tom, že mu obžalovaný ukazoval každý jeden strom, ktorý treba vypíliť a keďže mu zadal tú prácu obžalovaný, tento je aj zodpovedný za výrub stromov.

Ešte v prípravnom konaní bolo zabezpečené odborné vyjadrenie zo dňa 01. 03. 2018 vypracované Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky pod č. CHKO PO/81-001/2018 (č.I. 285-287), z ktorého obsahu súd zistil, že spoločenská hodnota vyrúbaných drevín, ktoré boli v lokalite vymedzenej predmetom skutku, a ktoré si vyžadovali súhlas orgánu ochrany prírody na výrub bola ustálená vo výške 254.231,10 eur, pričom z uvedené bolo zistené, že malo byť vyrúbaných spolu 222 stromov (168 borovic, 17 hrabov, 14 briez, 12 rakýt, 7 topoľov, 3 duby a 1 smrek). Výpočet bol vykonaný v intenciách Vyhlášky Ministerstva Životného prostredia Slovenskej republiky pod č. 23/2003 Z. z., pričom ak nemožno vykonať priame meranie vo výške 130 cm nad zemou, obvod kmeňa stromov sa určuje použitím prepočtu hodnôt nameraných na pni podľa prílohy č. 34 uvedenej vyhlášky.

K vyššie uvedenému odbornému vyjadreniu bol aj v konaní pred súdom vypočítaný ako svedok A. G., zamestnanec štátnej ochrany prírody Správy CHKO Poľana, ktorého oslovil vyšetrovateľ za účelom zistenia spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín. Spolu s ním išiel na miesto a na prvý pohľad pri jeho obhliadke to vyzeralo, ako keby bol výrub označený odborníkom. Výrub bol rozsiahly, časť plochy už bol vyčistený a na časti ostali tieto dreviny na mieste, preto sa zvolila metóda vyčíslenia spoločenskej hodnoty podľa merania obvodu a výšky pňov vyrúbaných drevín. Potvrdil, že išlo o územie s prvým stupňom ochrany prírody, pričom pnie ktoré nezodpovedali povinnosti súhlasu na výrub zamerané neboli, aby neskreslili výšku spoločenskej hodnoty. Išlo teda o pnie s obvodom pod 40 cm a postupovalo sa podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 v znení neskorších predpisov. Jednalo sa o menej vzrastlé dreviny nižšieho veku, odhadom do 30 rokov, ktoré špecifikoval v odbornom vyjadrení. Podľa neho boli dreviny vyrúbané v mimo vegetačnom období, čiže od 01. 10. 2017 do februára 2018, kedy bol na obhliadke, väčšina vyrúbaných drevín sa na mieste už nenachádzala, vyrúbané dreviny boli poškodené mechanizmami a zverou. Podľa svedka sa pri určovaní spoločenskej hodnoty aj v zmysle vyhlášky nezohľadňujú žiadne prirážkové a zrážkové indexy, jednalo sa o mechanický výpočet podľa vzorca. Aj keď na 100 % sa nedá určiť počet drevín, ako je určený v obžalobe, keďže bol viazaný zákonom, musel vyhádzat' z výpočtového vzorca z vyhlášky.

Čo sa týka odborných vyjadrení, ktoré vypracovali, oni na rozdiel od znalca N., ktorý sa zaoberal hodnotou dreva ako škody pre vlastníkov, sa zaoberali spoločenskou hodnotou, ktorá so škodou nesúvisí. Pri odbornom vyjadrení z 01. 03. 2018, keď bol oslovený políciou a boli v teréne, vyčíslili spoločenskú hodnotu v zmysle vyhlášky č. 24/2003 a následne potom, ako vypracoval znalecký posudok Ing. N., dávali nové odborné vyjadrenie, v ktorom bol rozsah vyšší, jednalo sa o časový odstup, nevedeli, či tam boli robené ďalšie zásahy. Podľa jeho názoru hodnovernejším je prvé odborné vyjadrenie z 01. 03. 2018, ktoré bolo robené k termínu obhliadky v teréne.

V rámci konania sa súd so súhlasom strán oboznámil čítaním aj s obsahom znaleckého posudku č. 7/2018 znalca Ing. M. N. A., z odboru Lesníctvo, odvetvie Hospodárska úprava lesov, Pestovanie lesov, Spracovanie dreva, Odhad hodnoty lesov, za účelom zistenia drevnej hmoty vyťaženej obžalovaným na parcelách č. 1424, 1423 a 1421 C-KN v katastrálnom území Badín, Okrese Banská Bystrica. Z uvedeného znaleckého posudku vyplynulo, že posudzovaná hodnota bola spolu 593 stromov (objem 65,35 m³), kde znalec túto drevnú hmotu ohodnotil na sumu 2.510 eur.

K tomuto znaleckému posudku bol tak v prípravnom konaní, tak aj v konaní pred súdom vypočítaný znalec Ing. M. N., ktorý zopakoval, že jeho úlohou bolo zistiť množstvo a trhovú hodnotu drevnej hmoty vyrúbanej na predmetných parcelách, pričom on nemá oprávnenie určovať spoločenskú hodnotu drevín.

Popísal, ako na základe miestneho šetrenia a merania postupoval, bolo to podľa objemových tabuliek vydaných Národným lesníckym centrom, ktoré sú používané všeobecne. Ďalej uviedol, že zohľadňoval aj poškodené pne, ako i dreviny, pri ktorých z jedného pňa vyrastalo viacero kmeňov. Nepoprel, že sa nedá jednoznačne povedať, či zo spílených kmeňov sa jednalo o stromy, na ktorých vypílenie treba povolenie.

Ako reakcia na znalecký posudok č. 7/2018 znalca Ing. M. N. PhD., predložený obhajobou, bolo následne zabezpečené ďalšie odborné vyjadrenie zo dňa 27. 03. 2019 vypracované Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (č.l. 357-362), z ktorého vyplýva, že spoločenská hodnota stromov, ktorých hodnotu posudzoval znalec Ing. N. v jeho znaleckom posudku, by bola vo výške 385.742 eur. Uvedené závery sa navýšili z dôvodu, že následné meranie bolo vykonané s časovým odstupom, kedy mohli byť vyrúbané ďalšie stromy, prípadne meraním iných veličín. Zároveň z odborného vyjadrenia vyplýva, že v znaleckom posudku nie sú zamerané dendrometrické hodnoty používané v zmysle vyhlášky. Vo veci bolo v prípravnom konaní vyšetrovateľom zabezpečené aj odborné vyjadrenie pod č. ZP-2-2019 (č.l. 319-396) vypracované znalcom z odboru Lesníctvo, Odhad hodnoty lesov, z ktorého vyplýva, že všeobecná hodnota dreva bola vo výške 2.623 eur, pričom znalec vychádzal z objemovej hodnoty 86,75 m³. Znalec zároveň určil celkovú škodu vo výške 5.547 eur.

Súd vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s obsahom ďalších listinných dôkazov, medzi ktoré patrili: zápisnica o obhliadke miesta (č.l. 363-387), podklady z katastra nehnuteľností v rozsahu výpisov z listov vlastníctva (č.l. 387, 388-394, 395-398, 399-403, 404-406), vyjadrenie Obce Badín (č.l. 407), zmluva o dodaní služieb (č.l. 408-409), dodatok k zmluve o dodaní služieb (č.l. 410), rámcová kúpnej zmluve (č.l. 411-413), e-mailové správy od svedka C. (č.l. 414, 415), rozhodnutie Obce Badín zo dňa 22. 12. 2016 (č.l. 416-419), vyjadrenie Inšpekcie životného prostredia SR (č.l. 421), faktúry (č.l. 422-424), objednávky a iné poklady súvisiace so spracovaním drevnej hmoty po ťažbe (č.l. 424-469), komunikácia medzi obžalovaným a svedkom G. vrátane fotografií (č.l. 471-472, 474-480), fotografie predložené obžalovaným (č.l. 481-493), správa o povesti (č.l. 552), správa Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica (č.l. 550-551), správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (č.l. 554), odpisom registra trestov obvineného (č.l. 547), výpisom z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (č.l. 548-549), trestný rozkaz OS BB sp. zn. 4T/36/2019 č.l. 588-290, odpor č.l. 592-594, uznesenie OS BB č. 25D/171/2020 č.l. 681-690, fotokópie fotografií lesného porastu č.l. 704-724, návrh na doplnenie dokazovania obhajobou spolu s prílohami č.l. 751-781, aktuálny odpis registra trestov, po prečítaní ktorých zo strany prítomných strán konania, tiež neboli žiadne pripomienky a ani námietky.

Z vyjadrenia Obce Badín pod č. Ocú.-S2018/00196 vyplynulo, že na pozemku s KN-C 1424 o výmere 111 667 m² nebolo vydané žiadne rozhodnutie o výrube drevín.

Zo zmluvy o dodaní služieb vyplýva, že dňa 02. 10. 2017 bola uzatvorená zmluva medzi objednávateľom Poľnohospodárske družstvo Badín zastúpená Ing. O. C. a dodávateľom MPSX, s.r.o., zastúpenej obžalovaným O. A., ktorej predmetom bolo, že dodávateľ sa zaväzuje objednávateľovi vykonať službu v lesníckych činnostiach, ťažbe dreva na vlastné náklady, vlastné nebezpečenstvo a za ostatných podmienok uvedených v zmluve. Zároveň je súčasťou zmluvy aj zákonné ustanovenie podľa 47 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny. Spôsob prác mal byť vykonaný na rekultiváciu TTP - pílenie, vyfrézovanie a odstránenie náletových drevín v zmysle zákona. Miesto plnenia služieb bolo zaevidované v dodatkoch k tejto zmluve podľa miesta vykonávania prác. Z dodatku k zmluve bez špecifikácie dňa vyplýva, že služba sa vykoná v poraste pozemkov v nájme Poľnohospodárskeho družstva Badín, k.ú. Badín v termíne od 10/2017 do 03/2018.

Dňa 29. 09. 2017 bola medzi totožnými zmluvnými stranami uzavretá aj rámcová kúpna zmluva pod č. 1/10/2017, ktorej predmetom bolo, že predávajúci sa zaväzuje dodať kupujúcemu tovar vymedzený ako drevnú hmotu pochádzajúcej z pozemkov Poľnohospodárskeho družstva Badín v bližšie nešpecifikovanej výmere.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. súd je povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie. Dôkazy obstaráva z úradnej povinnosti, pričom právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Súd je ďalej povinný v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti,

ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., súd hodnotí dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Trestného činu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe.

Podľa § 306 ods. 3 písm. b) Tr. zák., odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

V zmysle § 124 ods. 1 Tr. zák. škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

Podľa § 124 ods. 3 Tr. zák. sa pri trestných činoch proti životnému prostrediu škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrnuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu.

Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. sa rozumie škodou malou škoda prevyšujúca sumu 266 €, väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy.

Podľa § 126 ods. 2 Tr. zák., ak ide o ujmu na životnom prostredí, ujmu spôsobenú na chránených druhoch živočíchov a rastlín, exemplároch alebo drevinách alebo škodu na pamiatkovo chránených veciach alebo veciach majúcich historickú, umeleckú alebo vedeckú hodnotu, pri určení ujmy alebo výšky škody sa vychádza aj z hodnoty veci určenej zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na základe zákona.

V danom prípade všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny, ku porušeniu ktorých došlo podľa súdu konaním obžalovaného O. A., je zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z., kde v ustanovení § 47 ods. 3 je jednoznačne uvedené, že na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, ak tento zákon neustanovuje inak.

Práve výnimky z § 47 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z., kedy sa teda súhlas na výrub dreviny nevyžaduje, sú presne špecifikované v predmetnom zákone v § 47 ods. 4, okrem iného sa súhlas nevyžaduje podľa písm. a), ani na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m² a za hranicami zastavaného územia obce s výmerou do 20 m².

Trestného činu krádeže sa podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí ním väčšiu škodu, potrestá sa odňatím slobody na 6 mesiacov až 3 roky. Objektom tohto trestného činu je teda vlastníctvo veci, predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatelovi zverená, čím sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť.

Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel, ktorý spravidla vznikne až neskôr, nie hneď pri zverení veci.

V danom prípade mal súd nad všetky pochybnosti preukázané, že aj zo strany obžalovaného O. A. došlo k naplneniu skutkových podstát oboch trestných činov kladených mu obžalobou za vinu a to v celom rozsahu.

Subjektom týchto trestných činov je obžalovaný, ktorý spáchal jednotlivé trestné činy sám v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 Tr. zák., pričom konal úmyselne v zmysle ustanovenia § 15 Tr. zák.

Nebezpečnosť konania obžalovaného O. A. pre spoločnosť spočíva v tom, že svojím konaním porušil ochranu vlastníckeho práva a zároveň porušil záujem ochrany spoločnosti pred neoprávneným výrubom drevín a zároveň si aj prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak veľkú škodu.

Vinu obžalovaného O. A. preukazuje v podstate aj jeho samotná výpoveď, v ktorej on sám potvrdil, že vedel o tom, že súhlas na výrub drevín nebol udelený, ale ho tiež usvedčujú najmä výpovede svedkov O. C., U. Ď. V. O. G..

Svedok O. C. ako predseda PD Badín jednoznačne potvrdil, že zmluva, ktorú uzavrel so spoločnosťou obžalovaného sa týkala rekultivácie trvalých trávnych porastov na pozemkoch, ktoré má družstvo v nájme a teda si objednali činnosti v zmysle zákona, na ktoré sa nevyžadovalo povolenie obecného úradu, pričom družstvo ani nemalo záujem si vybavovať povolenie na výrobu drevín, o čom obžalovaný mal vedomosť a je to explicitne dané aj v zmluve.

Tiež svedkyňa U. Ď., ktorú oslovil obžalovaný Milan Piš ako predsedkyňu predstavenstva spoločnosti Interkorp, a.s. s dodávkou náletových drevín z výrubu na štiepkovanie na biomasu uviedla, že ona vyťažené dreviny považovala za dreviny pochádzajúce z legálnej ťažby, keďže jej obžalovaný povedal, že všetky povolenia má platné a v súlade so zákonom, čo nevyvrátil pri svojej výpovedi ani sám obžalovaný.

Že sa mali vypíliť len dreviny, na ktoré nebolo treba povolenie, potvrdil aj svedok O. G., ktorý práce realizoval na základe ústnej dohody s obžalovaným potom, ako mu obžalovaný ukázal každý jeden strom, ktorý treba vypíliť, mal teda za úlohu vypíliť stromy jemu ukázané a keďže on na parcele nechal nejaké stromy, vtedy mu obžalovaný povedal, aby vypíliť všetko, čo však on neurobil. Zároveň aj potvrdil, že mu obžalovaný na jeho otázku povedal, že povolenie na výrub je a toto povolenie má predseda.

Aj v zmysle zmluvy o dodaní služieb z 02. 10. 2017 bol obžalovaný O. A. jednoznačne dohodnutý s objednávateľom Poľnohospodárske družstvo Badín na vykonaní čistenia a frézovania pozemkov v intenciách zákona, za čo práve on niesol zodpovednosť. Ak by skutočne povedal svedkovi O. G., že má vypíliť len stromy, na ktoré sa nevzťahuje povolenie, tak v takom prípade chýba racionalita následného konania obžalovaného v tom, že drevnú hmotu predal spoločnosti Interkorp, a.s. bez akýkoľvek výhrad, že súčasťou tejto drevenej hmoty bola drevná hmotu z neoprávnenej ťažby.

Aj podľa súdu je nereálne, aby si obžalovaný nevšimol, že 222 stromov bolo vyrúbaných legálne. Svojho protiprávneho konania si musel byť vedemý, v opačnom prípade by buď podal trestného oznámenie na piličika O. G., reklamoval by jeho práce, prípadne by urobil oznámenie neoprávneného výrubu príslušnému orgánu, z čoho vyplýva, že obžalovaný O. A. konal minimálne v nepriamom úmysle.

Ďalej treba uviesť, že počas obhliadky na mieste činu bolo zadokumentovaných 222 stromov, ktoré boli vyrúbané v rozpore s ustanovením § 47 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom ich spoločenská hodnota bola určená Štátnou ochranou prírody SR, ako orgánom na to oprávneným, vo výške 254 231,10 eur, čo zakladá právnu kvalifikáciu, uvedenú v obžalobe. Práve rozsahom škody v tomto prípade, je spoločenská hodnota určená na základe zákona, a nie škoda reálna.

V priebehu konania tiež obžalovaný namietal, že stromy boli rozvetvené predošlým rezom a vznikli tak dvojáky, trojáky alebo štvoráky, čím nešlo o dreviny, ktoré by podliehali povoleniu orgánu ochrany prírody. V tejto súvislosti predložila obhajoba znalecký posudok pod č. 7/2018, v ktorom znalec Ing. M. N., PhD vyčíslil hodnotu - výšku škody výrubu vo výške 2 510,85 eur, ktorá súma je však právne irelevantná pre právnu kvalifikáciu žalovaného trestného činu.

Na základe vykonaného dokazovania mal teda súd nad všetky pochybnosti, podstatné pre uznanie viny obžalovaného v tomto konaní za preukázané, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v obžalobe a tento spáchal obžalovaný O. A..

Zo zákonom stanovených zásad pre ukládanie trestov vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V trestnom konaní zároveň neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by obžalovaného O. A. zbavovali trestnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 23 Tr. zák. a tiež neboli zistené žiadne prekážky trestného stíhania v zmysle ustanovenia § 9 Tr. por. a preto súd uznal obžalovaného O. A. vinným v zmysle obžaloby, v celom rozsahu.

Z odpisu Registra trestov vyplynulo, že obžalovaný O. A. bol v minulosti 2 krát súdom trestaný, pričom uvedené odsúdenia sú zahladené, takže sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Z Ústrednej evidencie priestupkov MV SR vyplýva, že obžalovaný spáchal 7 priestupkov, všetky na úseku dopravy. Obcou Ostrý Grúň bol hodnotený pozitívne.

U obžalovaného O. A. bola zistená jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák., teda že pred spáchaním žalovaného trestného činu viedli riadny život a na druhej strane bola zistená jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že sa dopustil dvoch trestných činov.

S poukazom na pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, v zmysle ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ako aj na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť nápravy, považoval súd z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie za dostačujúci uložiť mu úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., na úplne spodnej hranici trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona v trvaní 3 rokov a to s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorá mu bola určená v trvaní 3 roky spolu s uložením mu povinnosti spočívajúcej v príkaze pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Banskej Bystrici s miestom výkonu na Okresnom súde Žiar nad Hronom podľa jeho pokynov, prvýkrát v lehote 5 pracovných dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, v úradných hodinách.

Čo sa týkalo náhrady škody, súd podľa § 288 ods.1 Tr. por. všetkých poškodených, ktorí si uplatnili náhradu škody, no k jej výške sa vyjadriť nevedeli, alebo nimi požadovaná suma nemala oporu vo vykonanom dokazovaní, kedy by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré však presahuje potreby trestného stíhania a zároveň by ho iba predĺžilo, súd ich odkázal s nárokmi na náhradu škody, na civilný proces.

Na podklade všetkých prezentovaných skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok (§306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.